

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-15
Besvaras senast
2021-04-29

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:651 Turkiets utträde ur Europarådets konvention mot våld mot kvinnor

Turkiet har lämnat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen. För tio år sedan var Turkiets president Recep Tayyip Erdoğan själv med i initiativet att den skulle komma till stånd som det första juridiskt bindande avtalet om våld mot kvinnor i Europa. Turkiet var också första land att ratificera konventionen.

Istanbulkonventionen är ett viktigt instrument i arbetet för jämställdhet. Det är den mest omfattande konventionen för kvinnors rättigheter som tagits fram och har ratificerats av näst intill samtliga länder i Europa. Konventionens styrka och potential ligger i att den innehåller bestämmelser och krav på åtgärder, lagstiftning och förebyggande arbete som en stat har i ansvar att uppfylla. I slutändan har konventionen som syfte att avskaffa alla former av diskriminering av kvinnor och att främja faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män.

Efter att Turkiet drog sig ur konventionen har stora demonstrationer genomförts i flera delar av landet. Även om det är hoppningivande riskerar det samtidigt att våldsamheter ökar mellan demonstranter och polis. Dessutom har oppositionspartier överklagat beslutet till högsta domstolen mot bakgrunden att den turkiska författningen säger att landet enbart kan lämna internationella åtaganden med parlamentets goda minne. Beslutet att lämna konventionen fattades utan att konsultera parlamentet.

Kvinnors situation i Turkiet är svår. Bara i februari i år mördades 33 kvinnor av män. Regeringen visar inga tecken på att försöka vända den negativa utvecklingen, utan tvärtom spär den på och legitimerar våldet och förtrycket. Det sker exempelvis genom gripande av kvinnorättsaktivister som demonstrerar för kvinnors rättigheter, legitimering i statliga medier av våld mot kvinnor och att politiker i konservativa partier, inklusive AKP, menar att konventionen underminerar turkiska familjevärderingar.

Sveriges och ministrarnas ordförandeskap i OSSE kan spela en viktig roll i att stärka konventionen i OSSE-regionen. En rad länder som endast har signerat konventionen riskerar att följa Turkiet och lämna den helt, i stället för att ratificera den. Det skulle leda till ökad osäkerhet för kvinnor och flickor i dessa

länder, och även till ökad osäkerhet i OSSE-regionen som helhet. Ordförandeskapet är en nyckelroll för att fler länder ska ratificera konventionen, som i många fall har förbättrat nationella lagstiftningar kring våld mot kvinnor.

I svar på tidigare skriftliga frågor från Vänsterpartiet har utrikesministern uttryckt sin oro över att Turkiet skulle kunna komma att lämna konventionen. Nu när landet också lämnat konventionen växer oron om att förtrycket mot kvinnor kommer att öka ännu mer. Med Sveriges uttalade feministiska utrikespolitik är det av största vikt att arbeta för att stärka konventionen och förbättra situationen för kvinnor – i Turkiet liksom i övriga delar av världen.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

1. Hur tänker ministern stå upp för och lyfta konventionen internationellt?
2. Hur avser ministern att arbeta med konventionen bilateralt och genom EU gentemot Turkiet?
3. Kommer regeringen att stärka det svenska stödet till kvinnorättsorganisationer och andra civilsamhällesorganisationer som kämpar för jämställdhet och kvinnors rättigheter i Turkiet?
4. Hur avser ministern att arbeta i sin roll som ordförande i OSSE för att de länder som närmar sig att lämna konventionen i stället ska ratificera den?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders